نگاه بیرون

پای شکسته کری بهانه احتمالی تمدید مذاکرات

Bloomberg

ترجمه شهرام زرندار

● شکستگی پای وزیر امور خارجه ایالات متحده که در حادثه دوچرخه‌سواری رخ داد، می‌تواند تلاش‌ها برای رسیدن به یک توافق هسته‌ای با ایران را تا سی‌ام ژوئن پیچیده کند، اگرچه این حادثه، قطار تلاش‌ها برای رسیدن به توافق هسته‌ای را از ریل خارج نمی‌کند. حادثه روز یکشنبه در شرق فرانسه کری را مجبور کرد سفر به اروپا را کوتاه کند، این درحالی است که ایالات متحده و سایر قدرت‌های جهانی وارد کش‌وقوس خطیری در مذاکرات هسته‌ای شده‌اند. سه مقام قبلی وزارت امور خارجه گفته‌اند کری از یافتن راه‌هایی برای ادامه مذاکرات مطمئن است، حتی اگر چند هفته نتواند راه برود. ارون دیوید میلر، کسی که به وزرای خارجه هر دو حزب در آمریکا مشاوره داده است، گفت: «جان‌کری یک خرگوش انرژی‌دهنده در سیاست خارجی است، هیچ‌چیزی نمی‌تواند جلوی این آدم را بگیرد».

روز شنبه دیپلمات ارشد ایالات متحده حدود شش ساعت با همتای ایرانی خود در ژنو دیدار و گفت‌وگو کرد. انتظار می‌رود دیدار آتی این دو حدود دو هفته دیگر انجام شود که این امر به کری مدتی زمان می‌دهد تا یک دوره نقاهت طولانی را شروع کند. در همین‌حال متخصصان فنی به مذاکرات خود ادامه خواهند داد. همچنان‌که در هنگام توافق مقدماتی لوزان در ماه آوریل نیز چنین بوده، انتظار می‌رود، مذاکرات همچنان‌که آخرین مهلت نزدیک می‌شود به اوج خود برسد. یک مقام مسئول وزارت امور خارجه به شرط اینکه هویتش پنهان بماند، گفت: «کری که ۷۱ساله است ظاهرا پس از برخورد با جدول خیابان نزدیک شهر «سیون زیه» از روی دوچرخه‌اش افتاد و پایش شکست،» درحالی‌که ممکن است کری بتواند از روی تخت بیمارستان یا در حالی که دوران نقاهتش را از سر می‌گذارند در خانه کار کند، جراحت او می‌تواند مذاکرات را پیچیده کند زیرا حرکت جهانی او را محدود خواهد کرد. دکتر دیوید تویشر، رئیس آکادمی جراحان ارتوپدی آمریکا، می‌گوید: محتمل است سفرهای محدود ممکن باشد. در ظرف چند هفته آینده ممکن است اقدامات احتیاطی برای امن‌کردن این سفرها لازم باشد. دکتر تویشر یک جراح بیمارستان بومونت تگزاس گفت: «ممکن است کری برای راه‌رفتن در طول شش تا هفت هفته آینده نیاز به واکر یا چوب زیر بغل داشته باشد اما برای مدت سه‌ماه آینده قادر نخواهد بود برنامه کامل داشته باشد و به طور مستقل راه برود. بنابر اظهار وزارت امور خارجه از زمان رسیدن به پست وزارت امور خارجه در سال ۲۰۱۳، کری ۸۱۹ هزار مایل را در دیدار از ۶۳ کشور جهان طی کرده است.

سفرهای گاه‌وبی‌گاه مشهور

در حالی که سرنوشت گفت‌وگوهای ایران نهایتا وابسته به این است که آیا این توافق‌نامه منافع ایران و قدرت‌های جهانی را تامین می‌کند یا نه، کری و ظریف مذاکرات رودررو و دوجانبه‌ای در مورد نکات کلیدی و مهم و برای تعریف تفاوت‌ها و نکات مورد توافق انجام داده‌اند. این دو مرد در ماه ژانویه در خیابان‌های ژنو با هم قدم زده‌اند تا کمک کنند چارچوبی برای یک توافق هسته‌ای پدید آید هرچند رسانه‌ای‌شدن این موضوع واکنش محافظه‌کاران را برانگیخت. ایلان گلدنبرگ، از دستیاران قبلی کری در وزارت امور خارجه و سنا، گفت: دیپلماسی رودررو امر خطیری است. بسیاری از این چیزها در خاتمه کار، چیزی جز ایجاد اعتماد نیست. ایجاد اعتماد نتیجه وقت‌گذراندن با هم است. بااین‌همه گلدنبرگ اشتون مدیر برنامه امنیت خاورمیانه در مرکز امنیت جدید آمریکا، می‌گوید: کری قادر خواهد بود که با جراحتش کنار بیاید و اگر نیاز باشد در مذاکرات شرکت کند. او می‌گوید: «آنها راهی خواهند یافت تا مذاکرات ادامه پیدا کند». او به‌یاد می‌آورد که ظریف درحالی‌که روی صندلی چرخ‌دار بوده در مذاکرات مربوط به آغاز توافق هسته‌ای با ایران شرکت کرده است. نیکلاس برمن، مقام‌مسئول در وزارت امور خارجه دوران جورج دبلیو بوش که اکنون در مدرسه سیاست کندی در دانشگاه هاروارد تدریس می‌کند، می‌گوید: «جراحت کری تأثیرات زیادی بر مذاکرات خواهد داشت اما این تأثیرات مهم و تعیین‌کننده نخواهد بود. معاون امور سیاسی وزارت امور خارجه و وندی شرمن به‌هرحال بیشتر مذاکرات را به پیش خواهند برد. همچنان‌که در طول مذاکرات هم چنین بوده و این در حالی است که کری با تلفن در دسترس است». این درحالی است که شرمن هم اعلام کرده که در حال بازنشسته‌شدن است اما گفته تا پایان مذاکرات با ایران به خدمت ادامه می‌دهد.

نیروهای قابل‌ملاحظه

میلر که اکنون معاون ریاست مرکز ویلسون که یک گروه تحقیقاتی سیاست در واشنگتن است، می‌گوید: «جراحت وارده به کری درحالی‌که یک بدبختی است می‌تواند برای دولت اوباما سودمند باشد، اگر مذاکرات نیاز به ادامه و تمدید پس از آخرین مهلت تعیین‌شده از سوی هیأت‌های مذاکره‌کننده داشته باشد». او می‌گوید: «سی‌ام ژوئن احتمالا هرگز یک تاریخ واقع‌بینانه برای جمع‌بندی نبوده است. شما اکنون یک توضیح کاملا معتبر، درصورتی‌که نیاز به توضیح باشد، دارید؛ توضیح در مورد اینکه چرا در آخرین مهلت که سی‌ام ژوئن است کار تمام نمی‌شود».

دیروز مباح، امروز مکروه!

جاوید قربان‌اوغلی
دیپلمات بازنشسته

ما عضو کنوانسیون سلاح‌های شیمیایی هستیم و مذاکره هسته‌ای ما حدود ۱۲ سال است که انجام می‌شود. در طول این سال‌های مذاکره نیز سه بار بازدید از مراکز نظامی ما انجام گرفته که جزء تعهدات پذیرفته‌شده ما بوده است. قبلا دوبار از پارچین بازدید شده با این‌حال در شرایطی که بحث بازرسی‌ها مطرح است، بهتر است به چند نکته توجه کنیم.

● هر آنچه در جریان مذاکرات هسته‌ای در حال انجام است، منبعث از شورایی است که تشکیل شده و چارچوب‌های مذاکراتی‌ای که به تیم مذاکره‌کننده ابلاغ می‌شود. تیم مذاکره هم می‌توانند دستورات ابلاغی را به هنرمندانه‌ترین شکل به مذاکره بگذارد. همان‌گونه که جان کری، وزیر خارجه آمریکا، گفته ایرانی‌ها سخت مذاکره می‌کنند.

● باید بپذیریم اگر تیم مذاکره‌کننده در مورد موضوعی اظهار نظر می‌کند، اجازه دارد روی سازوکارهای قانونی خاصی که دارد، کار کند. همچنین قول‌هایی که مطرح‌شده نشان می‌دهد چراغ سبز اولیه گرفته شده است. باید بپذیریم دیپلماسی، صحنه بده‌بستان است و در مقابل آنچه می‌خواهیم، باید چیزی هم بدهیم.

● اگر در توافق جامع پروتکل الحاقی را بپذیریم، ناگزیر باید تبعات آن‌هم پذیرفته شود، اما هنر ما این است که فواید مثبت آن را بیشتر کنیم. اساسا کارکرد دیپلماسی همین است و می‌توان بیشترین امتیاز را در قالب مصالحه گرفت و کمترین امتیاز را داد.

● در پروتکل الحاقی بحث بازرسی مطرح نیست، بلکه موضوع دسترسی مطرح است؛ نه آنکه فکر کنیم آنها با آزادی عمل می‌توانند بروند و از هر محیطی که خواستند بازدید کنند. برای دسترسی به هر مکان نیز باید دلایل و مستندات اعلام شود. مستندات آنها باید از جانب طرف ایرانی تأیید شود و در این صورت امکان دسترسی آنها به صورت مدیریت‌شده انجام می‌گیرد.

● اعتراض به بحث دسترسی‌ها که اکنون در داخل خیلی باب شده، مثل این است که بحثی را که قبلا مباح بوده، اکنون مکروه اعلام کنیم. به نظر می‌رسد نگرانی آنها با توجه به دستیابی به توافق زیاد شده است.

● بهتر است از یاد نبریم جواد ظریف ۲۰۰ رأی در روز رأی اعتماد داشته، مورد تأیید رهبری است و گزینه اول دولت یازدهم برای مسند وزارت خارجه بود. او در مذاکرات قطع‌نامه ۵۹۸ هم حضور داشته و نقش مثبتی ایفا کرده است. تعهد جواد ظریف نسبت به کشور و منافع آن کمتر از آقایان دیگر که نسبت به روند مذاکرات معترض هستند، بیشتر نباشد، کمتر نیست. تنها تفاوتشان اینجاست که ظریف در صحنه در حال چرخاندن شمشیر است و منتقدان بیرون نشسته و در مورد نحوه چرخاندن شمشیر توصیه می‌کنند.

● منطق و روش مذاکره‌کننده مورد علاقه کسانی که امروز منتقد و مخالف هستند، منجر به شش قطع‌نامه و تحریم و بن‌بست سیاسی و اقتصادی کشور شد. آزموده را آزمودن خطاست. هشت سال کشور دست شما بوده و وضعیت را به این قطع‌نامه‌ها رساندید. اجازه دهید تیم مذاکره‌کننده فعلی کار خود را بکند.

عضو ارشد تیم هسته‌ای:

«پروتکل» بازرسی نیست، دسترسی مدیریت‌شده است

حمیدرضا بعیدی‌نژاد، عضو تیم مذاکره‌کننده ایران، که اخیرا با استفاده از شبکه مجازی «اینستاگرام»، برخی موضوعات مرتبط با مذاکره هسته‌ای را تشریح می‌کند، روز گذشته در متنی، به مباحثی در مورد پروتکل الحاقی و مطالعات ادعایی پرداخته است. او در مورد بازرسی از تأسیسات نظامی و مصاحبه با دانشمندان هسته‌ای نوشته: «مهم‌ترین خلط‌مبحثی که در بحث بازرسی‌ها از تأسیسات نظامی و مصاحبه با دانشمندان هسته‌ای صورت می‌گیرد، خلط بحث پی‌ام‌دی با محتوای مذاکرات هسته‌ای است. آقای دکتر ظریف در همان ابتدای طرح موضوع بازرسی‌ها و مصاحبه‌ها، به جدایی این مباحث از محتوای مذاکرات هسته‌ای اشاره فرمودند، اما متأسفانه چندان توجهی به آن نشد. آقای دکتر عراقچی نیز در ذیل توضیحات مبسوطی که در چند نوبت پیرامون موضوع ارائه کردند، به این خلط‌مبحث اشاره کردند. ولی ادامه نوع طرح موضوع در مقالات و سخنرانی‌ها و موضع‌گیری‌ها نشان می‌دهند که هنوز این خلط‌مبحث وجود دارد. یکی از مهم‌ترین آثار این خلط‌مبحث، ارتباط‌دادن مستقیم بحث پروتکل الحاقی به موضوع بازرسی‌ها و مصاحبه‌ها و شمولیت این پروتکل نسبت به امکان بازرسی از تأسیسات نظامی و مصاحبه با دانشمندان است. درحالی‌که بحث بازرسی از تأسیسات نظامی و انجام مصاحبه‌ها در چارچوب یک ابتکارعمل ویژه برای حل موضوع پی‌ام‌دی مطرح شد، نه به‌عنوان یک چارچوب ثابت و پایدار در قالب محتوای تفاهم هسته‌ای که بعد بخواهد در قالب پروتکل الحاقی تعریف شود».او در مورد پذیرفتن پروتکل الحاقی نیز گفته: «یکی از اولین اصولی که ایران و کشورهای ۱+۵ از همان ابتدای مذاکرات با آن توافق داشتند، این بود که در تفاهم آینده هسته‌ای، ایران پروتکل الحاقی را به‌طور داوطلبانه و موقت اجرا خواهد کرد تا مجلس شورای اسلامی در زمان مناسب خود و البته با درنظرگرفتن اجرای تعهدات طرف مقابل، نسبت به تصویب پروتکل الحاقی تصمیم لازم را اتخاذ کند. این توافق ناظر بر تصمیم کشورمان برای به‌تعلیق‌درآوردن اجرای داوطلبانه پروتکل الحاقی است که به‌دنبال ارجاع موضوع برنامه هسته‌ای کشورمان به شورای امنیت صورت گرفت. طبیعی است با انعقاد یک تفاهم جامع درخصوص موضوع هسته‌ای کشورمان، این انتظار وجود داشته باشد که ایران نیز به تصمیم قبلی خود یعنی اجرای داوطلبانه و موقت پروتکل الحاقی برگردد. با توجه به توافق کشورمان نسبت به این موضوع که در صورت حصول یک توافق جامع هسته‌ای، ایران با برگشتن به تصمیم قبلی خود اجرای پروتکل الحاقی را از سر خواهد گرفت، این به یکی از توافقات اصولی کشورمان با کشورهای مقابل تبدیل شده است. اهمیت این توافق آن است که بدون اجرائی‌شدن پروتکل الحاقی هرچند به صورت موقت، آژانس قادر به تأیید صلح‌آمیزبودن برنامه هسته‌ای ایران نخواهد بود و این به‌معنای شکست کل فرایند حل‌وفصل موضوع هسته‌ای ایران خواهد بود».«هیچ تردیدی در اینکه حل‌وفصل اتهامات ساختگی علیه ایران فقط در یک تفاهم سیاسی ممکن است وجود ندارد، وگرنه بحث و بررسی این موضوع هرچقدر هم که طول بکشد، نمی‌تواند به رفع این اتهامات کمکی کند. طرف‌های مذاکرات هسته‌ای ایران نیز با درک همین اصل، در جریان مذاکرات پیشنهاد کردند که ایران و ۱+۵ راه‌حلی برای این موضوع بیابند، چون آنها هم انگیزه داشتند که هم‌زمان با حصول تفاهم جامع هسته‌ای با ایران، موضوع اتهام تلاش برای دستیابی به سلاح هسته‌ای را نیز حل‌وفصل کنند. ربط‌دادن موضوع بازرسی‌ها و مصاحبه‌ها به مفاد پروتکل الحاقی به این موضوع ختم نشد، بلکه به طرح مباحث مختلفی نسبت به ارائه تفسیرهای مختلف از پروتکل الحاقی پیرامون شمولیت بازرسی از تأسیسات نظامی و مصاحبه با دانشمندان هسته‌ای در پروتکل الحاقی انجامید، که اساسا نادرست بود. بگذارید یک‌بار دیگر یادآوری کنیم که پروتکل الحاقی به‌هیچ‌وجه شامل مفادی درخصوص تعهد کشورها نسبت به پذیرش بازرسی از تأسیسات نظامی خود یا ضرورت بازجویی از دانشمندان هسته‌ای نمی‌شود». «نهایت چیزی که در پروتکل الحاقی آمده است، دسترسی مدیریت‌شده به سایت‌های غیرهسته‌ای با هدف انجام نمونه‌گیری‌های محیطی برای اثبات عدم فعالیت هسته‌ای در سایت‌های اعلام‌نشده است... اگر شواهدی نسبت به وجود مواد هسته‌ای در تأسیسات اعلام‌نشده اعم از نظامی و غیرنظامی وجود داشته باشد، آژانس فقط از طریق رویه‌های خاصی که وجود دارند، می‌تواند درخواست دسترسی هدایت‌شده به آن تأسیسات کند که کشور عضو نیز برای اثبات پایبندی خود به فقدان هرگونه برنامه هسته‌ای در تأسیسات اعلام‌نشده با انجام نمونه‌برداری محیطی موافقت می‌کند. خوشبختانه ایران هیچ‌گاه با چنین روش‌هایی مشکل نداشته است، چراکه اصولا در ایران هرگونه برنامه هسته‌ای در تأسیسات اعلام‌شده هسته‌ای انجام می‌گیرد و کشورمان هیچ‌گاه قصدی برای انجام برنامه هسته‌ای در تأسیسات اعلام‌نشده ندارد که بخواهد با رویه‌های تثبیت‌شده دسترسی مدیریت‌شده آژانس مشکلی داشته باشد».

از سوی دادستان عربستان انجام شد

درخواست اعدام برای عاملان تعرض به نوجوانان ایرانی

شرق: بالاخره جلسه دادگاه دو خاطی فرودگاه جده برگزار شد و آنها به پای میز محاکمه کشیده شدند. روز گذشته این جلسه در دادگاهی در جده برگزار شده و به گفته معاون پارلمانی وزیر امور خارجه ایران، در این جلسه، دادستان درخواست حکم اعدام برای متهمان کرده است. اواسط فرودین امسال بود که خبر وقوع «شبه‌تجاوز» به دو نوجوان ایرانی در فرودگاه جده منتشر شد. حادثه‌ای که هشت فروردین به بهانه بازرسی بدنی در فرودگاه جده انجام شد، این در حالی بود که این دو نوجوان، همراه با خانواده‌شان در حال بازگشت از سفر حج عمره بودند. خانواده یکی از این دو نوجوان شرح داده: «با تماس مدیر کاروان، مسئولان کنسولگری جمهوری اسلامی و نماینده بعثه مقام معظم رهبری در محل حاضر می‌شوند، پزشکی قانونی در محل به بررسی وضعیت دو قربانی می‌پردازد و جنایت صورت گرفته را تأیید می‌کند».وقوع این اتفاق موجب اعتراض‌های گسترده مردم شد. از یک‌سو در شبکه‌های اجتماعی از سوی دیگر مقابل سفارت عربستان در تهران. درحالی‌که وزارت خارجه ایران در سکوت خبری به پیگیری این موضوع می‌پرداخت، در غیاب سفیر، کاردار سفارت عربستان را فراخواند و خواستار اشد مجازات برای خاطیان این حادثه شد. علاوه بر آنکه در ادامه اعتراض‌های مردمی، دولت اعزام زایر به حج عمره را تعلیق کرد. روز گذشته معاون پارلمانی و امور ایرانیان خارج از کشور وزارت امور خارجه، درباره برگزاری دادگاه دو خاطی پلیس سعودی به «مهر» گفته: «صبح دوشنبه در دادگاه شعبه هفت جنایی جده، اولین جلسه محاکمه دو مأمور خاطی با حضور متهمان برگزار شد. متهمان و وکلای آنها شروع به دفاع کرده‌اند و دادستان برای این متهمان درخواست حکم اعدام داشته و ادامه جلسه به چهارشنبه هفته آینده موکول شده است».حسن قشقاوی، در مورد آنچه در این دادگاه گذشته، افزود: «وکلای دو متهم و دادستان جده کیفرخواست صادره را اعلام کرده و این کیفرخواست به اتهام سنگین خیانت در امانت به‌عنوان پلیس و اعمال شنیع در حین مأموریت اعلام شده و دادستان خواستار اعدام این افراد شده است».پیش از این رئیس سازمان حج و زیارت به نقل از مسئولان دادگاه جده اعلام کرده بود جلسه محاکمه دو پلیس مجرم و خاطی حتما با حضور مقامات رسمی ایران اجرا می‌شود. قشقاوی نیز روز گذشته خبر داده سرکنسول ایران در جده در این جلسه حضور داشته است. معاون وزیر امور خارجه اظهار نظر کرد: «برداشت ما این است که طرف سعودی در اقدام قانونی، مسیر صحیح را در پیش گرفته است». او تأکید کرد در حال حاضر روند قانونی در مورد این دو متهم طی می‌شود و نمی‌توانیم درباره زمان اعلام حکم اظهارنظر کنیم. قشقاوی در پاسخ به این سؤال که آیا لغو سفر حجاج تا اعلام حکم نهایی ادامه خواهدداشت، گفت: «این امر یک تصمیم‌گیری جداگانه است و بنده تنها مسیر دادگاه در عربستان را تشریح کردم».روز گذشته اوحدی، رئیس سازمان حج و زیارت نیز به ایسنا گفته: «اجرای حکم اشد مجازات برای آن دو پلیس دلیلی برای آغاز عمره نخواهد بود». او اضافه کرده: «در آخرین پیغامی که به وزارت حج عربستان داده‌ایم، اعلام کردیم به محض محاکمه این دو پلیس بلافاصله سفری به عربستان و ملاقاتی با وزیر حج و معاونان او که عملیات اجرائی حج و عمره در اختیار آنهاست، خواهیم داشت و مطالبات خود را درباره تأمین امنیت زائران و ضرورت حفظ صیانت از حقوق آنها اعلام می‌کنیم».او ادامه داد: «وزارت حج عربستان باید راهکاری‌اجرائی برای تأمین امنیت و حفظ صیانت از حقوق زائران ارائه کند. باید ضوابط امنیتی در فرودگاه‌های جده مشخص، نوع بازرسی‌ها تعریف و در اماکن مقدس باید صیانت از حقوق زائران اجرا شود. باید اطمینان کامل از تأمین امنیت زائران ایرانی حاصل شود تا درباره برقراری دوباره عمره برای زائران ایرانی تصمیم بگیریم». اوحدی تأکید کرد: «محاکمه دو پلیس خاطی عربستان به منزله شروع عملیات عمره نیست و دولت عربستان باید در این زمینه تضمین کامل بدهد تا دوباره شاهد تضییع حقوق زائران نباشیم». اوحدی در پاسخ به این سؤال که آیا تاکنون وزارت حج عربستان اقداماتی برای تأمین امنیت زائران ایرانی به منزله رفع کدورت‌ها داشته است؟ گفت: «شنیده‌ام وزارت حج عربستان جلسات امنیتی با پلیس این کشور داشته و راهکارهایی مطرح شده است، اما همه اینها در حد شنیده بوده است». او که پیش از برگزاری جلسه دادگاه سخن می‌گفت، تأکید کرده بود: «در صورتی که عربستان قدم اول را برای محاکمه آن دو پلیس بردارد، ما هم شرط‌های خود را اعلام می‌کنیم.»

روزنه

معاون وزیر خارجه:

ریاض مانع گسترش تروریسم شود

● **شرق:** حسین امیرعبداللهیان، معاون وزارت خارجه ایران، با تأکید بر نقش سازنده ایران در منطقه گفت که تهران، برخلاف برخی طرف‌ها که از تروریسم حمایت و استفاده ابزاری می‌کنند و امنیت منطقه را به بازی گرفته‌اند، قویا از عراق، سوریه، لبنان، یمن و کشورهای در معرض تهدیدات تروریستی حمایت می‌کند. به گزارش ایرنا، معاون وزیر امور خارجه ایران درعین‌حال تأکید کرد که ما از روابط خوب با ریاض استقبال می‌کنیم و انتظار داریم عربستان در منطقه نقشی سازنده ایفا کند و با اتخاذ سیاست‌های درست و سنجیده مانع گسترش جنگ، تقویت تروریسم و تشدید ناامنی در منطقه شود. امیرعبداللهیان به ایسنا گفت: امنیت ایران، عراق، یمن و کشورهای حوزه خلیج‌فارس به هم پیوسته است. تهران برخلاف برخی طرف‌ها که از تروریسم حمایت و استفاده ابزاری می‌کنند و امنیت منطقه را به بازی گرفته‌اند، قویا از عراق، لبنان، یمن و سوریه و کشورهای در معرض تهدیدات تروریستی حمایت می‌کند. عادل الجبیر، وزیر خارجه عربستان، در کنفرانس خبری مشترک با همتای مصری خود مدعی شد ایران در یمن، سوریه، عراق و لبنان دخالت می‌کند. او گفته است که ما می‌خواهیم با ایران روابط خوبی داشته باشیم، اما این مشروط به آن است که تهران از دخالت در امور کشورهای عربی دست بردارد و به حمایت خود از تروریسم پایان دهد. همه‌چیز به ایران بستگی دارد. درهمین‌حال علی‌اکبر ولایتی، مشاور امور بین‌الملل رهبری، روز دوشنبه ۱۱ خرداد، گفت: «هم‌اکنون متحدان اصیل ما در منطقه درحال مقابله با مجموعه‌ای از متحدان هستند که در مقابل اهداف ما قرار دارند». او افزود: «جمهوری اسلامی ایران در کنار این متحدان است؛ زیرا آنچه در حال رخ‌دادن است، سرنوشت مشترک همه ما در منطقه است و هیچ کشوری در این منطقه و شمال آفریقا مصون از این تعرضات نیست؛ از آسیای مرکزی گرفته که به خاطر وجود داعش آبستن حوادث است تا افغانستان که داعشی‌ها با طرح آمریکایی‌ها در شمالش تجمع کرده‌اند تا علیه استان مسلمان‌نشین سین‌کیانگ چین تحرک کنند». ولایتی به یک «صف‌بندی» در کشورهایی چون عراق، سوریه، لبنان، یمن و پاکستان اشاره کرد که به گفته او در یک‌سوی آن «گروه مقاومت با محوریت جمهوری اسلامی» قرار دارد و در مقابل آن «گروه حامی منافع آمریکا و اسرائیل».